

Anmeldelse:

GEOLOGI I AALBORGOMRÅDET Råstoffer - Fundering - Vandindvinding

Ole Berthelsen (Danmarks Geologiske Undersøgelse). I kommission hos C.A. Reitzels Forlag (København) og Viggo Madsens Boghandel (Aalborg).
Indbundet, 99 sider, pris: 175 kr.

Geologi på tryk er så mange ting - lige fra den indforståede afhandling for specialisten til den bredeste popularisering tiltænkt en stor læserskare. Men en fremstilling, som i "menneskesprog" skildrer en egnens geologi og følger denne op som grundlag for egnens erhvervsliv med støtte i arkæologiske og historiske kilder er under alle omstændigheder mere sjælden - desværre.

Dr.phil. Ole Berthelsen er med denne pragtbog helt indlysende den rette efterfølger for Ellen Louise Mertz, som efter et mangeårigt virke ved D.G.U. begyndte at beskrive de geologiske forhold i en række byer. Tiderne ændrer sig, og forfatteren har valgt at udvide feltet ved også at præsentere råstofudnyttelse, funderingsproblemer og vandindvinding i historisk belysning - et lykkeligt valg.

Den ændrede stil kunne rette sig mod mange kommunale aktiviteter, som i stærkt stigende grad kræver kendskab til de lokale geologiske forhold, og viden om egnens udviklings afhængighed af naturen må være helt selvfølgelig for beslutninger i fredningssager. Uanset et muligt sigte er der ikke noget steds i teksten nogen hævet pegefinger. Fremstillingen er helt igennem nøgtern - men geologi, mennesker og kultur smelter sammen i en varm helhed, som på bedste vis forstærkes af en rig palette af illustrationer.

Til hjælp for læseren bringes mange geologiske kort i farver, udsnit af nyere og ældre bykort, og endelig et væld af fotografier af nærmest nostalgisk karakter skildrende et Aalborg, som vil være ukendt for de fleste i dag. Især fotografierne bringer mennesker og geologi sammen - f. eks. billedet fra Loftbro teglværk 1904 med teglværksarbejderne og deres mange børn, eller Rømer's kridtpiber (ældste industrivirksomhed i Nørresundby, grundlagt 1772).

Den geologisk-relaterede virksomhed i området rækker fra Yngre Stenalderens flintminer til vandboringen fra i forgårs, og i historiens gang har Aalborgområdet set 14 teglværker, 5 cementfabrikker og 1 kridtpibefabrik.

I ældre tid skaffede ærnerne den fornødne vandmængde året rundt. Men allerede i Middelalderen var forureningen et problem, hvorfor det kunne foreslås, at "man skulle koge vandet 2 gange, derefter smide det ud og drikke øl istedet". Som man ser, har bogen også plads til det anekdotiske stof.

Denne bog er uden videre snak noget for alle geologi-interesserede i det nørrejyske, men må efter anmelderens mening appellere stærkt til alle andre, der ønsker at vide noget om det complicerede spil mellem natur og menneske. Bogen er rigeligt prisen (= 7 pakker cigaretter) værd!

En række "bygeologier" af denne art ville tilsammen udgøre en hel Danmarks Geologi for alle, og man må ønske, at Ole Berthelsen fortsætter ad samme vej.

Valdemar Poulsen